

1 d'agost de 2017

El secretari del Govern

Comunicació

al Govern sobre la consulta pública prèvia a l'elaboració d'un projecte de decret pel qual s'estableixen els termes i les condicions d'integració de la pensió d'orfenesa al patrimoni dels infants o dels adolescents orfes sota la mesura de tutela o guarda de la Generalitat de Catalunya.

El projecte de decret compleix el mandat de l'article 213 de la Llei 5/2017, de 28 de març, de mesures fiscals, administratives, financeres i comercials, sobre estades en establiments turístics, sobre elements radio tòxics, sobre begudes ensucrades envasades i sobre emissions de diòxid de carboni (DOGC núm. 7340, de 30.03.2017) que modifica la disposició addicional setena de la Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència i estableix l'aprovació per reglament dels termes i les condicions d'integració de la pensió d'orfenesa al patrimoni de l'infant o l'adolescent orfe sota la guarda o tutela de la Generalitat de Catalunya.

Per tot això, a proposta de la consellera de Treball, Afers Socials i Famílies, el Govern

Pren coneixement de la consulta pública prèvia a l'elaboració d'un projecte de decret pel qual s'estableixen els termes i les condicions d'integració de la pensió d'orfenesa al patrimoni dels infants o dels adolescents orfes sota la mesura de tutela o guarda de la Generalitat de Catalunya.

Consulta relativa a:

1. Problemes que es pretenen solucionar amb la iniciativa.

Fins l'any 2010 la Direcció d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) acumulava les pensions i les prestacions de la Seguretat Social que percebien els infants i adolescents que estaven sota la seva tutela.

Quan finalitzava la situació de desemparament d'aquests infants o adolescents, o bé assolien la majoria d'edat, la DGAIA els lliurava aquestes pensions. Però amb l'entrada en vigor de la Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, i a l'empara de la Disposició addicional setena, es va començar a fer una interpretació restrictiva d'aquesta disposició afectant les pensions d'aquests joves en concepte de despeses derivades de la seva atenció.

Després d'un període de transitorietat, en què es va suspendre l'aplicació d'aquesta decisió, l'any 2012 la DGAIA va aprovar la Instrucció 1/2012, de 24 de febrer, sobre les prestacions i les pensions del sistema de la Seguretat Social de les quals són beneficiaris els infants i els adolescents tutelats per aquesta Direcció. Amb aquesta Instrucció es va confirmar la decisió d'afectar les pensions d'aquestes persones a la seva tutela.

El Síndic de Greuges en el seu *Informe sobre els drets de l'infant* de desembre de 2015 realitzava observacions sobre aquesta afectació de les pensions d'orfenesa proposant prendre mesures i proposant la desafectació de les mateixes.

En el Projecte de decret dels drets i deures dels infants i dels adolescents en el sistema de protecció, i del procediment i les mesures de protecció a la infància i l'adolescència regula el contingut bàsic de les mesures de transició a la vida adulta i a l'autonomia personal dels adolescents d'entre 16 i 18 anys que estan tutelats per la generalitat i els requisits bàsics.

La *Llei 5/2017, de 28 de març, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic i de creació i regulació dels impostos sobre grans establiments comercials, sobre estades en establiments turístics, sobre elements radiotòxics, sobre begudes ensucrades envasades i sobre emissions de diòxid de carboni*, modifica la disposició addicional setena per tal de salvar els obstacles abans esmentats, per tal que els infants i els adolescents tutelats titulars de prestacions de la Seguretat Social no hagin de contribuir al manteniment del cost del servei. Així mateix, pel cas concret de la pensió d'orfenesa, aquesta disposició preveu al seu apartat 2 que s'establiran per reglament els termes i les condicions d'integració de la prestació en el patrimoni de l'infant o adolescent.

2. Els objectius de la iniciativa.

Els objectius serien els següents:

- Desplegar el mandat de l'article 213 de la Llei 5/2017.
- Garantir una gestió eficient de les pensions i prestacions dels menors tutelats per part de l'Administració de la Generalitat.
- Reduir la vulnerabilitat dels ex-tutelats, garantint que els menors tutelats disposin del seu patrimoni íntegre en el moment de passar a ser majors d'edat.

3. Les possibles solucions alternatives regulatòries i no regulatòries.

Des de punt de vista de l'enfocament de la intervenció existeixen dues opcions:

1. Mantenir la situació actual, que suposaria mantenir la situació d'afectació de les pensions i prestacions dels menors orfes a subvenir les despeses de l'atenció del servei públic que reben
2. Correspondre al mandat legislatiu provinent de l'article 213 de la Llei 5/2017, de 28 de març que modifica la disposició addicional setena de la Llei 14/2010 que pretén regular els termes i les condicions d'integració de les pensions d'orfenesa al patrimoni de l'infant o adolescent. tutelat o sota la guarda protectora de la Generalitat de Catalunya.

Cal afegir també que de conformitat amb l'article 213 de la Llei 5/2017, de 28 de març, la desafectació i desvinculació del Tresor de la Generalitat de les pensions d'orfenesa dels menors d'edat sota tutela pública, i el seu ingrés en el patrimoni d'aquests, ha de fer-se per mitjà una norma de rang reglamentari.

Per fer aquesta previsió el projecte de decret tindrà en compte l'articulat que fa referència a l'assumpció de les funcions tutelars entre les quals hi ha la facultat d'administrar els béns i que trobem en els articles 109 i 119 de la Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència i l'article 228-3 de la Llei 25/2010, de 29 de juliol, del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i a la família. Es desprèn que el patrimoni de les persones menors d'edat ha de ser administrat per la mateixa entitat pública protectora fins a l'extinció de la mesura protectora existent.

Per aquest motiu, la proposta normativa distingirà entre situacions d'administració tutelar i de guarda protectora. En aquest darrer cas, es requerirà un apoderament específic per part dels progenitors, atès que no quedarà suspesa la potestat parental

Es preveu, amb caràcter general, que la desafectació s'iniciarà, per part de l'administrador

patrimonial, obrint un número de compte corrent bancari del que serà titular l'infant o adolescent segons la normativa aplicable, quedant els imports que es vagin ingressant integrats en el patrimoni de l'infant o adolescent. Aquestes quantitats acumulades hauran de mantenir-se íntegres a excepció de les despeses de gestió, manteniment i del pagament de les obligacions i deutes que corresponguin com són les sancions administratives o condemnes penals de les quals la persona menor d'edat pugui ser responsable.

Una vegada es produeixi l'extinció de la tutela, l'administrador patrimonial haurà de retre comptes i la seva funció quedarà extingida. La persona ex-tutelada podrà des d'aleshores disposar de les quantitats acumulades com de la resta de béns que integrin el seu patrimoni.

4. Necessitat i oportunitat de l'aprovació de la norma.

La necessitat i l'oportunitat de la proposta normativa venen determinades pel mandat del legislador, que ha condicionat l'eficàcia de la mesura a l'aprovació d'una disposició reglamentària que estableixi els termes i les condicions d'integració de la prestació d'orfenesa al patrimoni de l'infant o adolescent.

En aquest sentit, la Disposició final setena lletra d) de la Llei 5/2017, de 28 de març, prescriu que «La modificació de la disposició addicional setena de la Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, que és aplicable a partir de l'aprovació de la disposició reglamentària corresponent».

Aquesta aprovació tindrà un doble impacte: un sobre l'organització personal i material de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i un altre respecte termes socials pels menors que rebran aquestes pensions o prestacions. En referència a la primera premissa, caldrà establir noves dinàmiques de coordinació entre les diferents entitats per tal que el procés sigui àgil i ple de garanties en benefici de l'interès superior de l'infant. En aquesta línia i en referència a la segona premissa, els joves que siguin beneficiaris de pensions d'orfenesa, una vegada adquirida la majoria d'edat podran disposar d'un patrimoni propi per millorar el seu integrament social i laboral.

Aquest impacte on s'ha fet més palès és en **l'àmbit dels drets i deures dels infants i adolescents**, en concret, en els d'aquells infants i adolescents que són atesos pel sistema de protecció i més concretament quants aquests adquireixen la majoria d'edat, per tal que disposin d'un patrimoni propi.